

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 2Pc/6/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4122203393
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marcela Karman
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2023:4122203393.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pred sudkyňou Mgr. Marcelou Karman vo veci: navrhovateľky: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXXX/XX, XXX XX D., proti odporkyni - povinnej z vyživovacej povinnosti: E. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. G. XX, XXX XX H., o návrhu na určenie výživného pre plnoleté dieťa, takto

rozhodol:

I. Odporkyňa je povinná prispievať navrhovateľke výživným vo výške 150 eur mesačne s účinnosťou od 28.3.2022 do 2.2.2023 s tým, že vzniknuté dlžné výživné v celkovej výške 810,06 eur je odporkyňa povinná uhradiť navrhovateľke v splátkach vo výške 150 eur mesačne splatných k 20-tému dňu počnúc právoplatnosťou rozsudku pod následkom straty výhody splátok v prípade neuhradenia ktorejkoľvek splátky riadne a včas.

II. Vo zvyšku súd návrh z a m i e t a.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka sa návrhom na určenie výživného pre plnoleté dieťa doručenému Okresnému súdu Nitra dňa 28.03.2022 a postúpenému tunajšiemu súdu domáhala vydania rozsudku, v zmysle ktorého by bola odporkyňa povinná prispievať na výživu navrhovateľky sumou 150 Eur mesačne.

2. Doručený návrh odôvodnila navrhovateľka tou skutočnosťou, že rozsudkom Okresného súdu Žilina, sp. zn. 30P/187/2016, právoplatným a vykonateľným dňa 13.12.2016 bola zverená do starostlivosti odporkyne. Navrhovateľka žila v spoločnej domácnosti s matkou, sestrou a partnerom matky. Partner matky – odporkyne sa voči odporkyni správal nevhodne, sexuálne ju zneužíval, situácia bola pre ňu náročná, psychicky ju nezvládla. Bola hospitalizovaná na pedopsychiatrii, kde nemocnica v rámci oznamovacej povinnosti podala na partnera matky trestné oznámenie. Odporkyňa po tom, ako sa celá situácia začala preverovať na polícii trvala na tom, aby navrhovateľka odišla z bytu. V tom čase nebola plnoletá. Po opätovnej hospitalizácii na psychiatrii jej sociálny kurátor z ÚPSVaR – Šaľa v spolupráci so zamestnankyňami FN Nitra vybavili umiestnenie v zariadení Bezpečný ženský domov, ktoré prevádzkuje I. E., J.. V čase podania návrhu bola navrhovateľka študentkou 3. ročníka E. E. H. K. L. M. J.. Jej jediným príjmom bolo výživné posielané zo strany otca vo výške 60 Eur mesačne. Jej mesačné výdavky boli drogéria – 20 Eur, strava všeobecne – 50 Eur, strava škola – 20 Eur, oblečenie - 30 Eur, školské pomôcky – 15 Eur, cestovné – 20 Eur, lieky – 5 Eur, školné – 85 Eur.

3. Navrhovateľka spolu s návrhom predložila súdu Potvrdenie o pobyte v zariadení I. E., J. N. dňa 22.03.2022, Potvrdenie o návšteve školy zo dňa 10.02.2022.

4. Navrhovateľa na výzvu súdu k vyčísleniu nákladov predložila súdu podrobný rozpis výdavkov ku dňu 24.05.2022.

5. Odporkyňa – povinná platiť výživné predložila súdu vyjadrenie s názvom „Odvolaie voči návrhu na určenie výživného na plnoletú osobu“, v ktorom uviedla, že pracuje v spoločnosti D. E. na pozícii signalista od 11./2021. Jej príjem je mesačne okolo 850 – 1000 Eur netto. Býva s partnerom v spoločnej domácnosti, náklady na bývanie sú 330 Eur mesačne, výdavky na stravu cca 200 Eur, drogéria cca 50 Eur, benzín na dochádzanie do práce okolo 250 Eur. Nevlastní žiaden majetok, auto, ktoré používa, je partnerove. Zároveň odporkyňa vo svojom podaní uviedla, že niektoré tvrdenia navrhovateľky uvedené v návrhu sa nezakladajú na pravde. Navrhovateľka odišla sama zo spoločnej domácnosti v januári 2021 s tvrdením, že má odporkyňu a jej partnera plné zuby, že ju obmedzujú a že ide bývať ku svojej sestre O., lebo chce byť slobodná a žiť si svoj život bez toho, aby sa niekto do jej spôsobu života staral. Po jej odchode sa ju odporkyňa snažila kontaktovať, po dohode jej mesačne posielala prídavky. Odporkyňa vo svojom vyjadrení zároveň uviedla, že správanie a spôsob života navrhovateľky je v rozpore s dobrými mravmi. Svojím konaním a spôsobom života spôsobuje trápenie a bolesť nielen odporkyni, ale aj jej partnerov a celej jej rodine.

6. V prílohe vyjadrenia predložila odporkyňa súdu Výplatné pásky za mesiac 02/2022, 03/2022, 04/2022.

7. Podľa čl. 11 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP) súd postupuje a rozhoduje v súlade s platnými a účinnými právnymi predpismi pri zohľadnení ich vzájomného vzťahu a v súlade so základnými princípmi tohto zákona.

8. Podľa § 1 CMP podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

9. Podľa § 2 ods. 1 a 2 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

10. Podľa § 156 CMP, účastníkmi konania vo veciach výživného plnoletých osôb sú navrhovateľ a osoba, ktorá je podľa návrhu povinná platiť výživné.

11. Súd v predmetnej veci nariadil pojednávanie, na ktoré sa dostavila navrhovateľka. Odporkyňa sa na nariadený termín pojednávania nedostavila, predvolanie na pojednávanie mala riadne a včas doručené, svoje právo však nevyužila.

12. Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky a listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v súdnom spise súd, pričom zistil nasledovný skutočný stav:

13. Z rozsudku Okresného súdu Žilina, č.k. 30P/187/2016-128 zo dňa 23.11.2016 vyplýva, že navrhovateľka bola zverená do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na výživu navrhovateľky výživným vo výške 60 Eur mesačne.

14. Z výsluchu navrhovateľky a predložených listinných dôkazov, ktoré súd oboznámil prečítaním podstatného obsahu vyplýva, že navrhovateľka bola v čase podania návrhu (28.03.2022) do 02.02.2023 študentkou E. H. K. L. M. J., keď s účinnosťou od 03.02.2023 bola vylúčená zo štúdia. Dôvodom vylúčenia bola tá skutočnosť, že navrhovateľka nemohla denne navštevovať školu, keď si finančné prostriedky na svoje základné životné potreby musela zabezpečiť brigádou.

15. Z výsluchu navrhovateľky ďalej vyplynulo, že zo strany odporkyne – povinnej platiť výživné jej bola v čase od podania návrhu poskytovaná suma 30 Eur mesačne, čo má predstavovať preposlanie rodinných prídavkov, ktoré boli matke – odporkyni poskytované na navrhovateľku. Odporkyňa v mesiaci 01/2023 a 2/2023 navrhovateľke po zvýšení rodinných prídavkov poslala v oboch mesiacoch sumu 60 Eur a okrem toho sumu 150 Eur (tzn. v mesiaci január sumu 60 Eur + 150 Eur a v mesiaci február sumu 60 Eur + 150 Eur). Navrhovateľka odmieta možnosť prísťahovať sa k matke, do ktorej starostlivosti bola v čase maloletosti zverená, keď v spoločnej domácnosti s matkou býva jej partner, na ktorého bolo podané trestné oznámenie v súvislosti so znásilnením, ktoré malo byť zo strany partnera

odporkyne spáchané na navrhovateľke. Navrhovateľka dopytovala školu aj ohľadom možnosti externého štúdia, čo jej však bolo zamietnuté. Vzhľadom na strach navrhovateľky z partnera odporkyne a postoj odporkyne, ktorá s partnerom napriek predchádzajúcemu konaniu tvrdenému zo strany navrhovateľky žije, navrhovateľka nemá inú možnosť, ako brigádovať a hľadať si prácu na trvalý pracovný pomer, za účelom zabezpečenia jej základných životných potrieb. Súd z výsluchu zistil, že navrhovateľka má záujem študovať, avšak predtým musí uhradiť vysoký nedoplatok, ktorý jej za štúdium vznikol, keďže zo strany matky – odporkyne neboli poplatky za štúdium hradené a to ani v čase do dosiahnutia plnoletosti navrhovateľky. Náklady navrhovateľky v čase štúdia predstavovali nájomné 60 Eur mesačne (po odchode z I. E., J. 100 Eur), cestové do školy 20 Eur mesačne, hygienické potreby 15 Eur mesačne, školné 85 Eur mesačne, školské potreby 10 Eur mesačne, oblečenie 20 Eur mesačne, lieky 10 Eur mesačne, obedy škola 20 Eur mesačne, strava 50 Eur mesačne. Jediným príjmom navrhovateľky v čase podania návrhu bolo výživné platené zo strany otca, neskôr príjem z brigády, ktorý bol niekedy do 200 Eur.

16. Na základe zisteného skutočného stavu súd posúdil vec právne nasledovne:

17. Podľa § 43 ods. 2 a 3 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „zákon o rodine“) dieťa je povinné svojim rodičom prejavovať primeranú úctu a rešpektovať ich. Ak dieťa žije v domácnosti s rodičmi, je povinné podieľať sa osobnou pomocou na spoločných potrebách rodiny a prispievať na úhradu potrieb rodiny podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa je ďalej povinné a) spolupracovať so svojimi rodičmi v záujme starostlivosti o neho a jeho výchovu, b) plniť si svoje vzdelávacie povinnosti primerane svojim schopnostiam a c) vyvarovať sa spôsobu života, ktorý by mohol byť preň ohrozujúci, najmä užívania látok, ktoré poškodzujú jeho telesné a duševné zdravie.

18. Podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

19. Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

20. Podľa § 62 ods. 4 zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu prihliadne súd aj na starostlivosť rodičovo domácnosť.

21. Podľa § 65 ods. 3 zákona o rodine, výživné plnoletých osôb upraví súd len na návrh.

22. Podľa § 62 ods. 5 zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

23. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

24. Podľa § 77 ods. 1 zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

25. Podľa § 78 ods. 2 zákona o rodine, ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia.

26. Pre zákonný vznik vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je relevantnou objektívna právna skutočnosť narodenia dieťaťa. Zánik tejto vyživovacej povinnosti zákon spája s nadobudnutím schopnosti dieťaťa samostatne sa živiť, nie je viazaný na dosiahnutie konkrétnej vekovej hranice ani na podmienku bývania v spoločnej domácnosti. Schopnosťou dieťaťa samostatne sa živiť treba rozumieť schopnosť samostatne, z vlastných zdrojov uspokojovať všetky relevantné životné náklady, za splnenie

požiadavky trvalosti tohto stavu. Dieťa je schopné samo sa živiť vtedy, ak je schopné samostatne uspokojovať svoje potreby, teda štandardne nie v čase, keď sa sústavne pripravuje na výkon budúceho povolania, kým študuje.

27. Odporkyňa – povinná z vyživovacej povinnosti vzniesla námietku konania v rozpore s dobrými mravmi zo strany navrhovateľky, ktoré konania má spočívať v spôsobe života, ktorý vedie a v jej správaní.

28. Ako vyplýva z vyššie citovaného ustanovenia zákona o rodine, v prípade vyživovacej povinnosti k plnoletému dieťaťu súd ako prvoradá musí skúmať, či priznanie výživného oprávnenému nie je v rozpore s dobrými mravmi. V prípade zistenia existencie takéhoto rozporu súd obligatórne výživné priznať nemôže. Je potrebné zdôrazniť, že rozpor s dobrými mravmi v takom prípade musí existovať na strane oprávneného a spočíva v takom správaní sa voči povinnému z vyživovacej povinnosti, ktoré spôsobí stratu práva priznať mu výživné (nielen modifikáciu jeho výšky). Len v prípade, ak súd nezistí existenciu takejto prekážky, skúma následne ďalšie skutočnosti dôležité pre priznanie výživného a jeho výšky.

29. Dobré mravy je možné definovať ako nepísané pravidlá slušnosti, ľudskosti, tolerancie, poctivosti a dôvery, z ktorých v prvom rade vychádza písané právo, ktoré však nie sú presne definované, ale sú všeobecne akceptovateľné v spoločnosti ako mravné princípy. Súd ich preto musí posudzovať konkrétne v každom individuálnom prípade ako konanie účastníkov v určitom čase a v mieste.

30. V prípade výživného pre plnoleté dieťa je potrebné z pohľadu otázky dobrých mravov okrem správania sa dieťaťa dôkladne posudzovať aj nadobudnutie schopnosti samostatne sa živiť, najmä u študujúcich detí, ktorý už ukončili stredoškolské štúdium je potrebné dôkladne skúmať, či pokračovaním v štúdiu nejde o tzv. „štúdium pre štúdium“, či skutočne ide o racionálnu prípravu na budúce povolanie, či aktuálne študovaná škola má zodpovedajúcu kvalitu (napríklad z hľadiska uplatnenia absolventov), či zvyšuje jeho kredibilitu na trhu práce a v neposlednom rade aj tým, či sa dieťa tomuto štúdiu venuje s dostatočnou starostlivosťou. Štúdium by malo slúžiť k prehĺbeniu predchádzajúceho vzdelania, na ktoré spravidla nadväzuje resp. by malo viesť k zlepšeniu vyhliadok na získanie prostriedkov pre svoje životné potreby prácou (Porovnaj článok 26 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd). Za situácie, kedy štúdium dieťaťa nenesie znaky sústavnosti a cieľavedomosti nie je možné od rodiča spravodlivo požadovať, aby vynakladal peňažné prostriedky, ktoré by svojom výsledku neprispievali k osobnému rozvoju dieťaťa. (Porovnaj uznesenie Ústavného súdu Českej republiky zo dňa 25.3.2014 sp. zn. IV. US 1247/13, tiež rozsudok KS v Košiciach sp. zn. 8Co/72/2018 zo dňa 28.2.2019).

31. V danom prípade súd po vykonanom dokazovaní konštatuje, že námietka rozporu s dobrými mravmi vznesená zo strany povinnej – matky navrhovateľky bola len účelová. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že vzťahy medzi účastníkmi konania sú vážne narušené, ide však o dlhodobý problém, ktorý vyeskaloval po tom, ako navrhovateľka zo spoločnej domácnosti odišla. V dôvode, pre ktorý navrhovateľka odišla zo spoločnej domácnosti sa navrhovateľka a odporkyňa nezhodli, keď však súdu bolo preukázané vedenie trestného konania, ktoré bolo začaté na základe trestného oznámenia, že bol spáchaný trestný čin znásilnenia, ktoré trestné konanie doposiaľ nie je skončené. Odporkyňa v konaní netvrdila ani nepreukázala, že by dcére poskytla psychickú podporu po jej opakovaných hospitalizáciách, čo rozhodne musela zo strany navrhovateľky smerovať k narušeniu dôvery voči matke - odporkyni. Odporkyňa nepreukázala, že by uskutočnila nejaké reálne kroky smerujúce k pomoci jej dcéry vo vzťahu k jej psychickým problémom a tiež aj vo vzťahu k tvrdenému znásilneniu zo strany partnera matky. Súd v tomto prípade nemôže konštatovať pravdivosť si nepravdivosť uvedených tvrdení, je však nutné zdôrazniť, že navrhovateľka je dcéra odporkyne, pričom táto by mala stále mať na zreteli, že navrhovateľka bola v čase štúdia stále nezaopatreným dieťaťom, ku ktorému má v prvom rade ona sama povinnosti. Navrhovateľka aj napriek nepriaznivým podmienkam pokračovala v štúdiu, pričom odporkyňa neriešila, či má z čoho zaplatiť školné, keď o výške školného mala vedomosť tak, ako to vyplýva z jej vyjadrenia. Súd má za to, že odporkyňa v predmetnom prípade nemá morálne právo vyčítať navrhovateľke, aký život žije, keď odporkyňa sama nespravila reálne kroky k vyriešeniu vzniknutej situácie. V konaní pritom nebolo tvrdené ani preukázané, že by navrhovateľka viedla taký spôsob života, ktorý by mohol byť preň ohrozujúci, teda najmä že by užívala látky, ktoré by poškodzovali jej telesné a duševné zdravie a pod.. Pokiaľ odporkyňa tvrdí, že život, ktorý navrhovateľka žije, je v rozpore s dobrými mravmi, súd uvádza, že navrhovateľka napriek tomu, že jej nebola poskytovaná podpora, študovala, našla si brigádu a snažila si svoje problémy, aj bez pomoci matky – odporkyne riešiť, so svojimi

zdravotnými problémami. Takéto správanie rozhodne nie je možné považovať za žitie života v rozpore s dobrými mravmi, keď nebolo preukázané, že by robila niečo iné, nemorálne. Vo vzťahu k nepriznaniu výživného pre rozpor s dobrými mravmi má súd za to, že všeobecne nejde o prípady, kedy sa dieťa nestretáva s rodičom, či prípady, kedy majú zlé vzťahy. Na vyobrazenie súd dáva do pozornosti príklad, kedy podľa jeho názoru nemusí vzniknúť nárok na priznanie výživného pre rozpor s dobrými mravmi a to za situácie, kedy by bolo dieťa napríklad právoplatne odsúdené za trestnú činnosť páchanú na rodičovi.

32. V ďalšom mal súd za preukázané, že navrhovateľka bola študentkou dennej formy štúdia a to do 02.02.2023, kedy bola zo štúdia vylúčená. V čase od podania návrhu do dňa predchádzajúceho vylúčeniu zo štúdia tak navrhovateľka nepochybne študovala na strednej škole, tzn. pripravovala sa na svoje budúce povolanie, ktoré štúdiom je predpokladom pre zlepšenie vyhliadok na získanie prostriedkov pre svoje životné potreby prácou v budúcnosti.

33. Vychádzajúc z uvedeného súd nezistil v správaní navrhovateľky také okolnosti, ktoré by bolo možné vyhodnotiť ako konanie v rozpore s dobrými mravmi s následkom nepriznania výživného v čase od podania návrhu do skončenia štúdia.

34. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom predstavuje obsahovú zložku základných rodinno-právnych vzťahov, predstavuje jeden z dvoch základných pilierov systému zákonnej povinnosti poskytovať výživu. Vyživovacia povinnosť má ale niekoľko foriem. Môže byť realizovaná tromi formami: osobnou starostlivosťou alebo tiež čiastočne starostlivosťou o domácnosť, druhou formou plnenia vyživovacej povinnosti je poskytovanie vecných plnení napr. bývania a treťou formou plnenia vyživovacej povinnosti je platenie výživného ako peňažného príspevku na uhrádzanie potrieb dieťaťa. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne stará, plní vyživovaciu povinnosť prevažne poskytovaním vecných plnení ako je bývanie, strava, nákup ošatenia, zabezpečenie zdravotnej starostlivosti a podobne a osobnou starostlivosťou. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne nestará, prispieva na jeho výživu výživným, ktoré môže určiť súd.

35. Z vykonaného dokazovania má súd za preukázané, že odporkyňa - povinná v tomto prípade dlhodobo riadne nerealizuje plnenie vyživovacej povinnosti voči navrhovateľke. Túto povinnosť má od narodenia dcéry a ani samotný fakt, že rozsah výživného nebol súdom určený ju vyživovacej povinnosti nezbavil. Súd len neurčil jej rozsah, teda konkrétnu výšku. Z výsluchu navrhovateľky vyplynulo, že odporkyňa – povinná zasiela navrhovateľke sumu 30 Eur, ktorá má po dohode (zrejme tiež z vyjadrenia odporkyne) predstavovať preposielanie rodinných prídavkov, ktoré boli odporkyňi zo strany štátu na navrhovateľku vyplácané. Túto sumu odporkyňa – povinná plnila navrhovateľke v období od podania návrhu v mesiaci 03/2022 do 12/2022, keď v januári tohto roku a februári tohto roku navrhovateľke zaslala v každom z týchto mesiacov rodinné prídavky vo výške 60 Eur a okrem toho sumu 150 Eur. Odporkyňa si bola vedomá, že sa o navrhovateľku osobne nestará, keď s ňou nezdíela spoločnú domácnosť, napriek tomu v riadnom rozsahu nerealizovala svoju vyživovaciu povinnosť cestou prispievania na výživu výživným.

36. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti je smerodajná životná úroveň každého z rodičov, pretože platí prvoradá premisa, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni každého svojho rodiča. Vodiacou zásadou na strane povinného je miera jeho schopností, možností a majetkových pomerov. Základnou podmienkou určenia vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu je vyhodnotenie nákladov na dieťa ku dňu vyhlásenia rozhodnutia. Náklady na dieťa predstavujú všetky náklady potrebné na uspokojovanie jeho potrieb, kam patrí bývanie, stravovanie, ošatenie, hygienické potreby a drogéria, zdravotná starostlivosť, školské potreby a náklady súvisiace s plnením školských povinností, preprava, poplatky, prípadne primerané náklady na mobilný telefón, náklady na kultúrne a športové vyžitie. Iba základné bežné potreby dieťaťa pokrýva vyživovacia povinnosť len v tom prípade, ak sú možnosti a schopnosti rodičov slabé alebo objektívne obmedzené a nedovoľujú poskytnúť dieťaťu viac. Na konkrétnej výške priemerných mesačných nákladov sa bude podieľať každý z rodičov v rozsahu, ktorý zodpovedá ich schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom. Vo vzťahu k vyživovacej povinnosti otca súd poukazuje na súdom určené výživné a to rozsudkom Okresného súdu Žilina v konaní 30P/187/2016.

37. Navrhovateľka žiadala výživné vo výške 150 € mesačne. Uvedenú sumu súd považuje vzhľadom k odôvodneným potrebám navrhovateľky preukázaných listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v súdnom spise za adekvátnu, keď prihliadol súd na výživné hradené zo strany otca. Pokiaľ ide o možnosti a schopnosti povinnej, táto sumarizovala svoje výdavky a predložila súdu výplatné pásky. Podľa tvrdenia

odporkyne jej príjem je cca 850 – 1000 Eur netto. Súd lustráciou v Sociálnej poisťovni zistil, že príjem odporkyne je v niektorých mesiacoch radovo vyšší oproti súdu predložených výplatných pásov za obdobie 02 – 04/2022. Vo vzťahu k výdavkom povinnej súd uvádza, že povinná vyčíslila náklady na bývanie, ktoré však zdieľa s partnerom, ktorý sa teda tiež má podieľať na hradení výdavkov, ktoré vzniknú v spoločnej domácnosti. Okrem toho vznikajú povinnej bežné výdavky na stravu, drogériu, náklady na dopravu do práce. V tej súvislosti súd po zhodnotení príjmov a výdavkov povinnej, za situácie, že má dcéru, ktorá nie je schopná sama sa živiť súd ustálil, že je v schopnostiach, možnostiach a majetkových pomeroch povinnej platiť navrhovateľke mesačné výživné vo výške 150 Eur. Odporkyňa dokonca sama za mesiac január a február tohto roku uhradila navrhovateľke sumu 150 Eur + 60 Eur (rodinné prídavky), tzn. je zrejmé, že aj ona ustálila, že je schopná hradiť navrhovateľke výživné v požadovanej výške. Súd má za to, že takúto sumu bola schopná odporkyňa – povinná platiť navrhovateľke po celú dobu, po ktorú sa o ňu osobne nestará a ani iným spôsobom nezabezpečuje svoju vyživovaciu povinnosť. Súdu neunikla pozornosť, že odporkyňa uhradila navrhovateľke výživné v mesiaci január tohto roku (a následne v mesiaci február tohto roku), keď súd rozhodoval v predmetnej veci o neodkladnom opatrení a zároveň nariadil v predmetnej veci pojednávanie. Je nutné zdôrazniť, že povinná nemá právo podmieňovať plnenie vyživovacej povinnosti kontaktovaním odporkyne, či bývaním s ňou, naopak má od jej narodenia kontinuálnu povinnosť plniť si vyživovaciu povinnosť voči nej aj bez určenia rozsahu súdom. Zároveň súd zdôrazňuje, že rodič je povinný upraviť si svoje pomery tak, aby dokázal plniť vyživovaciu povinnosť voči nezaopatrenému dieťaťu, pričom výživné má prednosť pred ostatnými výdavkami. Skutočnosť, že navrhovateľka sa považuje za nezaopatrené dieťa vyplýva aj z poberania rodinných prídavkov, keď v zmysle ustanovenia § 3 ods. 1 písm. a) Zákona o prídavku na dieťa sa považuje navrhovateľka za nezaopatrené dieťa (za nezaopatrené dieťa sa považuje iba dieťa, ak sa sústavne pripravuje na povolanie štúdiom).

38. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že navrhovateľka bola vylúčená zo štúdia dňom 03.02.2022. S poukazom na uvedené skutočnosti jej vznikol nárok na výživné odo dňa podania návrhu do posledného dňa, kedy ešte bola študentkou, t.j. od 28.3.2022 do 2.2.2023. Súd teda s poukazom na uvedené skutočnosti rozhodol, že za predmetné obdobie vzniklo navrhovateľke dlžné výživné vo výške 810,06 Eur, ako násobok súdom určenej sumy 150 Eur mesačne pri nasledovnom výpočte: za mesiac marec 2022 vznikol navrhovateľke nárok na zaplatenie sumy 19,35 Eur ($150/31 \cdot 4$ dni), za mesiac apríl 2022 – január 2023 vznikol navrhovateľke nárok na zaplatenie sumy 1500 Eur ($150 \cdot 10$ mesiacov), za mesiac február 2023 vznikol navrhovateľke nárok na zaplatenie sumy 10,71 Eur ($150/28 \cdot 2$ dni), spolu suma 1 530,06 Eur. Z výsluchu navrhovateľky vyplynulo, že táto uhradila navrhovateľke za obdobie 03/2022 – 12/2022 sumu 300 Eur ($30 \cdot 10$ mesiacov) a za obdobie 01/2023 – 02/2023 sumu 420 Eur ($2 \cdot 60$ Eur + $2 \cdot 150$ Eur), spolu sumu 720 Eur. Pretože povinná v rozhodnom období prispela na výživnom sumu 720 Eur, súd jej uložil povinnosť zaplatiť dlžnú sumu vo výške 810,06 Eur a to z dôvodu, že po odpočítaní výšky sumy 720 Eur uhradenej v rozhodnom období zo strany povinnej od sumy, ktorú povinná bola povinná platiť (1 530,06 Eur) predstavuje dlžné výživné sumu 810,06 Eur ($1 530,06 - 720$).

39. V zmysle § 232 ods. 2 CSP, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

40. Súd vzhľadom na výšku dlžného výživného rozhodol o povinnosti zaplatiť dlžnú sumu v mesačných splátkach vo výške 150 Eur, keď prihliadol na tú skutočnosť, že sa jedná o výšku výživného, ktoré navrhovateľka žiadala v konaní s tým, že navrhovateľka v súčasnosti nie je študentkou denného štúdia a teda je schopná sama sa živiť, čo vyplynulo aj z tvrdení navrhovateľky o tom, že rieši zabezpečenie príjmu formou trvalého pracovného pomeru. Súd zároveň zohľadnil príjem odporkyne tak, ako tento vyplynul z vykonaného dokazovania spolu s jej odôvodnenými výdavkami.

41. Podľa § 217 ods. 1 prvá veta CSP, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

42. Vo vzťahu k výroku, ktorým súd nárok vo zvyšku zamietol súd uvádza, že súd zamietol nárok navrhovateľky odo dňa ukončenia štúdia, keď z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že navrhovateľka sa na výkon budúceho povolania v súčasnosti nepripravuje, túto skutočnosť mal súd nepochybne preukázanú z výpovede samotnej navrhovateľky ako aj z predloženého rozhodnutia o vylúčení zo školy. Aktuálne navrhovateľka neštuduje, nepripravuje sa na výkon budúceho povolania, hľadá si prácu, pričom aj z výpovede navrhovateľky vyplýva, že je schopná pracovať, keď nemá ani

zdravotné problémy. Navrhovateľka tohto času nie je ani v evidencii uchádzačov o zamestnanie a to z dôvodu, že sa dohoduje so svojim súčasným zamestnávateľom o poskytnutí práce na plný úväzok.

43. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

44. Podľa § 55 CMP, súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

45. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

46. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

47. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že účastníkom nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko nezistil žiadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania, ani žiaden z účastníkov náhradu trov konania nežiadal priznať.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie môže podať účastník, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C.s.p.).

Prokurátor môže podať odvolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§361 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 362 ods. 1 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 1,2 C.m.p.)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 63C.m.p.)

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 C.m.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, v ktorej bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu, oprávnený môže podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. Civilného mimosporového poriadku.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorým bola upravená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku. Exekúciu možno vykonať zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, príkazom pohľadávky, predajom hnuiteľných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.